

Regeringskansliet
Klimat- och Näringslivsdepartementet

Vår referens/dnr:
2025-238

Er referens/dnr:
KN2025/01872

2025-12-12

Svenskt Näringslivs Remissyttrande av Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten

Sammanfattning

Promemorian lägger fram förslag om att ändra i miljöbalken för att möjliggöra byggnation av kärntekniska anläggningar på fler platser längs Sveriges kust. Genom att ta bort de generella förbuden öppnas möjligheten för en prövning i varje enskilt fall, där lämpligheten av en etablering kan bedömas utifrån lokala förutsättningar. Syftet med förslaget är att stärka Sveriges elförsörjning, möta det ökande elbehovet från klimatomställningen och skapa förutsättningar för en mer robust och leveranssäker elproduktion.

Förslagen påverkar inte övriga delar av tillståndprocessen utan syftar endast till att ta bort ett specifikt, geografiskt förbud i miljöbalkens fjärde kapitel. Det innebär att det nu blir möjligt att ansöka om att bygga kärnkraft på dessa platser, men det garanterar inte att en ansökan kommer att beviljas.

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslagen i promemorian. Att upphäva de förbud i miljöbalken som idag hindrar en prövning av nya kärntekniska anläggningar på fler platser är ett nödvändigt och välkommet steg för att säkra Sveriges framtida elförsörjning.

För näringslivet är en robust, förutsägbar och konkurrenskraftigt prissatt elförsörjning en fundamental förutsättning för att kunna genomföra klimatomställningen, investera och skapa tillväxt i Sverige. Vi står inför en omfattande elektrifiering och omställning av samhället vilket ställer krav på att samtliga fossilfria kraftslag ges möjlighet att byggas ut. Utformningen av rådande lagstiftning utgör ett föråldrat hinder som motverkar en samhällsekonomiskt effektiv utbyggnad av elsystemet.

Svenskt Näringslivs synpunkter

Svenskt Näringsliv vill framhålla följande positiva aspekter av förslaget.

Ökad förutsägbarhet och minskad politisk risk

Förslaget undanröjer ett godtyckligt hinder och ger förutsättningar för mer stabila och långsiktiga spelregler. Detta är avgörande för att attrahera de investeringar från näringslivet som ny kärnkraft kräver.

Främjar teknikneutralitet

Genom att ta bort ett specifikt förbud för ett enskilt fossilfritt kraftslag rör sig lagstiftningen i en mer teknikneutral riktning, något Svenskt Näringsliv länge har efterfrågat. Alla fossilfria teknologier måste kunna prövas på sina egna meriter.

Möjliggör systemeffektivitet

Att öppna för fler platser, inklusive för mindre reaktorer (SMR), kan möjliggöra placering närmare industri och städer med stort elbehov. Detta kan minska behovet av kostsamma elnätsinvesteringar och bidra till ett mer kostnadseffektivt elsystem som helhet.

Förslaget är ett första steg, men hela tillståndsprocessen måste reformeras

Svenskt Näringsliv vill betona att promemorians förslag, även om det är nödvändigt, endast undanröjer det första hindret i en lång kedja. Den verkligt avgörande flaskhalsen för ny elproduktion är långa, komplexa och ofta oförutsägbara tillståndsprocesser.

Promemorian konstaterar korrekt att övriga delar av tillståndsprocessen, såsom tillåtlighetsprövningen och det kommunala vetot, inte påverkas. För att förslaget ska få reell effekt och leda till faktiska investeringar krävs ett helhetsgrepp om samtliga relevanta processer. Ledtiderna från idé till färdig anläggning måste kortas drastiskt.

Förslaget i promemorian ett viktigt steg i rätt riktning men för att fullt ut realisera potentialen och säkra Sveriges framtida elförsörjning måste mer genomgripande reformer som adresserar hela tillståndskedjan hanteras.

FÖRENINGEN SVENSKT NÄRINGSLIV

Michelle Tun von Gyllenpalm
Expert Energipolicy